

ඔසු වවමු ඉසුරු ලබමු

කිරිබදු

උද්භිද නාමය - *Ipomoea mauritiana* Jacq.

Batatas paniculata L

ශාක කුලය - Convolvulaceae

ව්‍යවහාර නාමය -

සිංහල - කිරිබදු

සංස්කෘත - ඉක්ෂුගන්ධා

දෙමළ - පාල්මොදින

ඉංග්‍රීසි - Giant Potato

රෝපණ ද්‍රව්‍ය -

අංකුර සහිත අල කැබලි / දඩු

ව්‍යවහාර අංග - අල , විශාල මුල්

හැඳින්වීම

කණ්ඩිකා ලෙස බෙදුණු පත්‍ර හා රතුදම් සිට රෝස පැහැ දක්වා වෙනස් වන වර්ණයන්ගෙන් යුත් පුණ්ලාකාර පුෂ්පාට ගන්නා මන්ජරී සහිත දික්ව වැඩෙන කිරි සහිත වැලකි. අලය කැපු විට කැපු තැන්වලින් කිරි වැහෙන අතර අලේ ඇතුළත සුදු පැහැයෙන් යුක්තය. එහෙයින් කිරිබදු නාමය යෙදෙන බවත් මව්වරුන්ගේ ක්ෂීර වර්ධනයට උපකාරී වන බවට වෛද්‍ය මතයක් ඇති බව පෙනේ. මෙහි රසායන ගුණය ද වාජිකරණ ශක්තිය ද ඇති බැවින් පෝෂ්‍යපදාර්ථ සහිත අල විශේෂයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. පහතරට වනාන්තරවල ගංගා ආශ්‍රිත කැලෑවල ද්විතීක පඳුරුමය ඉඩම්වල වගා බිම් මායිම්වල සහ සවානා තලාවල දක්නට ලැබේ

උද්භිද විද්‍යාත්මක විස්තරය -

අග්‍රස්ථය අකාශ්ටිය හා පහළ කොටස කාශ්ටිය කඳක් සහිත දිගු වැලකි. මතුපිට සුමටයි. පත්‍ර පිට වටය වටකුරුයි. කණ්ඩිකා 3 – 9 දක්වා ඇති පානිවත් කණ්ඩිකාකාර පත්‍ර සහිතයි. පත්‍ර තුඩ අති තීව්‍රයි. මතුපිට සිනිදු ව හෝ විසුරුණු කේශර සහිතයි. පුෂ්ප මංජරිය මල් සුළු සංඛ්‍යාවක සිට විශාල සංඛ්‍යාවක් දක්වා වෙනස් වන බහුඅක්ෂීය පොකුරකි. මුතුටය රතු දම් පැහැ සිට රෝස දක්වා පැහැයක් ඇත. එකට ඇලී පවතී. 4 -6 cm දිගැතිය. එලය ස්පෝටිකාවකි. අන්ඩාකාරයි. 1.2 – 1.4 cm දිගයි. බීජ කළු පැහැති වූඩාධර වේ.

කෘෂි විද්‍යාත්මක විස්තරය -

අංකුර සහිත අල කැබලි හෝ දඩුවලින් බෝ කරගත හැකියි ස්ථ 60 cm ප්‍රමාණයේ වළවල් කපා කොම්පෝස්ට් හෝ ගොම පොහොර තාවිච් හතරක් හා මතුපිට පස් වලින් 3/4 පමණ පුරවා බඳුන්ගත කළපැළ හෝ අංකුර හොඳින් වැඩුණු දඩු සිටවා ගත හැකියි. සෙවන ලැදි මෙම පැළෑටිය පැතිරී යෑම සඳහා විශාල ආධාරක ලබාදීම වඩාත් සාර්ථකය.

අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම -

මාස නමයේ සිට දෙළහ කාලයේදී අල අස්වැන්න ලබාගත හැකියි. 5 – 7.5 cm ස්ථකම පෙනි කපා ඒවා පවනේ වියලා ගන්න. හොඳින් වියළුණු පෙනි වියලි සිසිල් ස්ථානයක සුළං නොවදින සේ රැස් කර තැබීම වැදගත්ය. ඉතා සුළු කාලයකින් දිරාපත් වන හා ගුල්ලන් ඇති වන නිසා ඉක්මනින් ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය.

වර්තමාන භාවිතය හා වෙළඳපළ තත්ත්වය -

පලාත් ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාරයේ වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය kg කට ආසන්න වන අතර, කිලෝ ග්‍රෑමයක මිල ලෙස වාර්තා වේ.

සැකසුම වෛද්‍ය වත්සලා හේවාගනිංගේ ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී භාරිස්පත්තුව